

Bogdana Herman & Borut Savski

"Novokomponirane slovenske ljudske"

"Vračnica in bali" | "Charms and Incantations" – najnovejša serija

Bogdana Herman: glas, gib, drama

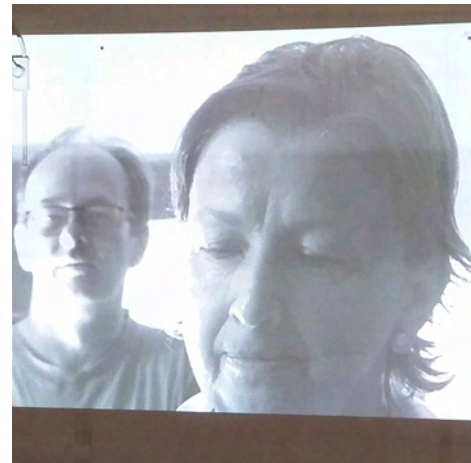
Borut Savski: instrumenti, naprave, objekti, ambienti

"Novokomponirane slovenske ljudske" je serija sodelovanj pevke ljudskih pesmi in vokalistke ter skladatelja in eksperimentatorja v vmesnem prostoru teh vokacij. Doslej so bile aktivne v dveh ločenih obdobjih – z dvema povsem različnima sporedoma – 2010-2013 in 2016-2017. Prva serija je rodila cd album. Druga serija naj bi se zaključila v 2018 s snemanjem video klipov za najbolj reprezentativne skladbe, vendar pri javnem sofinancerju ni bilo interesa.

Spletne strani:

<http://www.3via.org/index.php?htm=novoljudske/2016>

<http://www.3via.org/index.php?htm=novoljudske/index>

Pristopi

Osnova najinega sodelovanja je v kombinaciji razmišljanj, pristopov, predstavitvenih formatih, ki so zelo vsaksebi. To odpre široko polje neobdelanih njiv. Ideja novega je za naju zelo pomembna. Predvidljivi glasbeni formati so zgolj sredstva za manipulacijo (čustev, telesa, misli). Prehajanje čez rob formatov omogoči poslušalcu dostop do njegove senzibilnosti.

Mediji, ki jih prečiva: glasba, beseda, poezija, drama, zvočna umetnost, improvizacija, konkretni zvoki, računalniška glasba, odprti kitarski akordi, pesmi, koncert, gledališče, prostorska instalacija, interaktivne algoritmične naprave, posneti zvoki, radijski pristopi, gib, scenografija in koreografija. Vse to pomeni, da potrebujeva predstavitevno situacijo, ki presega omejitev odra. Najboljši je galerijski prostor, kjer so obiskovalci na isti ravni kot izvajalca. Še naprej najine dogodke imenujeva javne vaje – in ne koncerti. To omogoči ohranjanje odprte forme/ pristopa – vsak dogodek je samosvoj.

Glas in instrumenti lahko privzamejo različne vloge. Ni potrebe, da bi bil eden v glavni in drugi v podporni vlogi. Uporabljava t.i. “paralelni” pristop k zvoku, ki se ne preveč resno nanaša na “serijalno glasbo” – in je njeno nasprotje. Paralelni pristop je oznaka, ki opisuje način sodelovalnega impro-muziciranja, ki ni glasba. Bližje je ideji medčloveške komunikacije v tridimenzionalnem polju zvoka (“zvoki glasbenika/ posameznika kot njegovi avatarji...”). Savski to imenuje neglasba.

Glas in zvok sta v veliki meri neodvisna. Zanimivo: do usklajenosti pride, ko je avtonomija obeh umetnikov največja. Seveda morata biti umetnika izjemno pozorna eden do drugega. Pogosto so najbolj poetski trenutki tisti, ki so zvočno najbolj abstraktni – minimalistični: nevezani pomeni ali brez pomena, rahle melodične linije, ton ali dva, komaj prepoznavni utrinki ritmov. Brez začetka – brez konca. Glas in zvok se vijeta kot dva ločena vzporedna tokova v zvočni sliki, kar ustvari občutek prostornosti – prostorski zvok. To se zgodi pri najbolj abstraktnih pristopih – v najinih ljudskih priprošnjah in zagovorih. Besede so dramatične in ritmične – zvok ne sledi, ampak ustvarja paralelno dramatsko linijo.

Harmonije/ zvočni spekter je lahko izjemno poln – ali zelo osnoven. Dinamika zvoka je velika. Zelo tiho – z mikrozvoki – do zelo zvočno polnega spektra – ne v smislu glasnosti, ampak kot energija, ki se prenaša na občinstvo. Melodičnosti zvoka se lahko pridruži ritem – kar je glasba, ali ne-ritem, kar je drama.

Ko se v nekaterih skladbah ritem in melodija ujameta, potem so to pesmi. So pomemben del repertoarja, ker imajo predvidljiv način vpliva na občinstvo – so glasbeni formati. Vendar vsebujejo obrate in kombinacije, ki se sprehajajo med glasbenimi žanri – ena od stvari, ki se jih v sodobni popularni glasbeni produkciji ne počne. Bognedaj!

Dodatki za studiozne

Nova serija posnetkov – štiri javne vaje 2016-2017

Herman & Savski - Vračnica in bali / Novokomponirane slovenske ljudske

<http://www.3via.org/records/index.php?opt=item&id=72>

Bogdana Herman in Borut Savski – Novokomponirane slovenske ljudske (živi posnetki s šestih koncertov v 2010, 2011)

<http://www.3via.org/records/index.php?opt=item&id=62>

Primeri paralelnega pristopa v glasbi

Etnobanda: Bogdana Herman, Milena Kosec, Stefan Doepner, Borut Savski (2007)

<http://www.3via.org/records/index.php?opt=item&id=18>

Cirkulacija 2 in Bogdana Herman (2009)

<http://www.3via.org/records/index.php?opt=item&id=37>

Delo obeh avtorjev omenjeno v študiji

Marjetka Golež Kaučič: Slovenska ljudska balada (2018; folkloristični zvezki št. 2)

Založba ZRC, Glasbenonarodopisni inštitut ISBN 978-961-05-0071-1

<https://gni.zrc-sazu.si/sl/publikacije/slovenska-ljudska-balada#v>